

VU Research Portal

De monstertjes 'wij' en 'zij' van de bouwprojecten

Jansen, C.E.C.; Sprangers, H.F.A.

published in

Cobouw

2021

document version

Early version, also known as pre-print

document license

Unspecified

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Jansen, C. E. C., & Sprangers, H. F. A. (2021). De monstertjes 'wij' en 'zij' van de bouwprojecten. *Cobouw*, 2021(7). <https://www.cobouw.nl/aanbesteden/artikel/2021/07/de-monstertjes-wij-en-zij-van-de-bouwprojecten-101297315>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

De monstertjes ‘wij’ en ‘zij’ van de bouwprojecten

In een sportwedstrijd zal degene die achterstaat zich op enig moment afvragen: handhaaf ik mijn spelwijze of ga ik haar veranderen? De beslissende gedachte voor handhaving kan zijn: dit hebben we voor de wedstrijd gedacht, het is nu zaak onze speelwijze te handhaven. De beslissende gedachte voor verandering kan zijn: om de een of andere reden werkt het niet zoals bedacht, het is tijd voor een aanpassing. Waarom kiest men bij een niet goed lopend bouwproject vaak voor de eerste optie: stug volhouden?

Door de bank genomen, is het antwoord: we houden vast aan de gemaakte afspraken, want daar is lang over nagedacht. Men ziet het niet als een wedstrijd gericht op een succesvol project, maar als een verdeling van taken en risico's. Wie faalt zal boeten, daar komt het op neer. Meer precies: wie zijn falen juridisch niet goed heeft afgedekt, heeft een probleem. Het doel is niet de realisatie van een succesvol project, maar het succesvol handhaven van de eigen positie daarin. Dit gebeurt zelfs in projecten waarin men tevoren heeft afgesproken hoe tijdig verschillen van inzicht zullen worden aangepakt. Waarom gebeurt dit?

Er is niets aan de hand

Het heeft in de eerste plaats te maken met inschatting. Het ligt aan de incompetentie van de ander, of zo erg is het nog niet: als zij zich meer inspannen moet het goed komen. In de tweede plaats komt ontkenning: de samenwerking is goed, er is niets mis met onze communicatie. In de derde plaats komt het schaken op het juridische bord. Zolang wij sterk staan is er vooralsnog niets aan de hand en volgens onze adviseur staan wij sterk. De argumenten van de ander zijn eenvoudig te weerleggen. Een optie die zelden verschijnt is: we meenden te werken aan een succesvol project, waarom blijven we achter bij onze verwachtingen en zijn er steeds weer verschillen van inzicht? En als de optie wel in beeld is, dan leidt dit zelden tot actie. We gaan erop letten, maar laten we ons daarbij niet forceren. Er spelen nog andere kwesties, laten we die eerst oplossen. Waarom is dit onhandig?

Twee kleine monstertjes

Opdrachtgever en opdrachtnemer realiseren zich niet hoe diep het gevoel van ‘zij’ en ‘wij’ gaat. Meestal zijn hun posities niet gelijkwaardig, waardoor er aan de ene kant arrogantie kan ontstaan en aan de andere kant een gevoel van wrevel tegenover de sterkere partij. Hierover leggen weliswaar beiden hun deken van professionaliteit, maar zodra de samenwerking niet loopt, kruipen aan beide kanten ‘wij’ en ‘zij’ onder de dekens vandaan en eendrachtig ondergraven deze kleine monstertjes de samenwerking. De toename van mails en andere schriftelijke documenten is veelal omgekeerd evenredig met de mate van wederzijds vertrouwen. Helaas wordt dit eerder gezien als efficiënte dossiervorming, dan als een indicatie van wederzijds disfunctioneren.

De kracht van de 'whodunit'

In een krant schreef onlangs een journalist over de schandalig slechte huisvesting van arbeidsmigranten, om zich direct daarna te storten op de vraag: "Wie is verantwoordelijk?" Wellicht voor de krant een interessante publicatie en voor haar lezers de aantrekkelijke start van wat mogelijk een spannend vervolg krijgt, een ware whodunit. Maar de eerste gedachte had moeten zijn: hoe kan dit snel worden opgelost (en hoe kan het een volgende keer worden voorkomen)? De schuldvraag domineert de tijdgeest en zij bevordert helaas niet de goede samenwerking in bouwprojecten.

Huub Sprangers, TU-Delft, bouwgeschilbemiddelaar en Chris Jansen, hoogleraar privaatrecht VU Amsterdam. Beiden zijn lid van Presolve, expertisecentrum voor geschillen vrij bouwen